

„Duše“ a „starost o duši“

Socialismus a jeho výhledy

Na tzv. „socialismus“ se můžeme dívat z celé řady hledisek (perspektiv), ale nejen to; především ta naše hlediska budou do jisté míry spolurozhodovat o tom, co za socialismus budeme považovat a co už nikoli. Tak tomu je dokonce i v případě, kdy nám nepůjde o výhledy socialismu do budoucnosti, nýbrž jen o to jak vypadal socialismus v minulosti a jak vypadá dnes. Dalo by se totiž právem říci, že nějaký objektivně daný socialismu vůbec neexistuje (jako třeba Václav Klaus říká že nějaké objektivní přírodní zdroje“ vůbec neexistují). Ovšem zejména v případě, že nám půjde o výhledy do budoucnosti, tedy někam, kde ještě vůbec nemůžeme nic objektivního, nic uskutečněného mít před sebou, je zřejmé, že právě naše hlediska a naše přístupy budou mít o to větší váhu. Proto musíme považovat za nezbytný první krok, bez něhož jakákoli diskuse o budoucnosti socialismu ztrácí každou relevanci, alespoň předběžné, neúplné, ale přece jen prakticky dostačující vymezení toho, jak budeme v dalším chápat význam tohoto slova. A protože nám v této chvíli nejde o psaní rozsáhlého pojednání či dokonce tlustého knižního traktátu, nezbude vám než pro účel rozhovoru přijmout mé osobní vymezení, a to znamená vlastně mé osobní vyznání, nebo jinak řečeno: mou vizi či jakýsi návrh programu, kterým se ovšem sám už nebudu dost dlouho moci řídit.

(Písek, 080321-4.)